

Süresiz Nafaka Sorununa Çözümler Hakkında

Türkiye’de 1988 yılından beri devam eden Süresiz Nafaka uygulamasının, büyük bir sosyal ve ekonomik soruna dönüştüğünü, marjinal feminist gruplar dışında kabul etmeyen kesim yok gibidir. Siyasi iktidar, bu sorunu görmek ve bazen çözüm sözü vererek umut aşılama ile birlikte, inanılmaz bir şekilde feminist hegemonyaya teslim olmuş durumdadır.

Bizzat Sayın Cumhurbaşkanının olumlu sözlerine rağmen, Aile Bakanlarının topu yargıya atarak, Adalet Bakanlarının da böyle bir çalışmamız yok diyerek, kısır döngüye çevirmesi hayret verici, umut kırıcıdır. Halkın acil sorunlarına bigâne kalan kibirli ve küstüren bir yaklaşımdır.

İktidarın süresiz nafaka konusunda güvensiz ve ikircikli tavırları, feminist STK liderinin “*Kadın hareketi olarak devlet mekanizmalarından daha güçlüyüz!*” ve “*Nafaka kanunu çıksa da uygulamayız!*” şeklindeki meydan okumalarının acı ama gerçek olduğu fikrini vermektedir!

Türk Medeni Kanunu (TMK) 175. maddesinde “*Boşanma yüzünden yoksulluğa düşecek taraf, kusuru daha ağır olmamak koşuluyla geçimi için diğer taraftan malî gücü oranında **süresiz** olarak nafaka isteyebilir.*” hükmü açıkça varken, üstelik Avukat kökenli olan Aile Bakanımızın ısrarla Yargıtay içtihadını sorunlu göstermesi iyi niyetle açıklanamayan bir inat ve kasıtlı engelleme haline gelmiştir. Sorun yasayı uygulayan yargıda değil, yasayı düzeltmeyen Yasama organı TBMM’de ve gündeme gelmesine izin vermeyen Yürütme organı Cumhurbaşkanlığı Hükümetindedir.

Yargının dile getirilmeyen asıl sorunlarından birisi, TMK 364. maddesinde yer alan “*Herkes, yardım etmediği takdirde yoksulluğa düşecek olan üstsoyu ve altsoyu ile kardeşlerine nafaka vermekle yükümlüdür.*” hükmünü bir nevi yok sayarak, bütün boşanan kadınların maddi yükünü sadece eski kocalarına, adeta süresiz bir ceza gibi yüklemeyi tercih etmeleridir. Aile nafakası hükmünün, kadınlar açısından fiilen yargı eliyle yürürlükten kaldırılması söz konusudur.

Öte yandan, süresiz nafaka mağdurlarının çözüm bulunması telaşıyla, boşanan kadınların çalışmasını talep etmeleri de anlaşılabilir bir durum olmakla beraber, büyük sakıncaları olan bir iştir. Her boşanan kadının kendi ayakları üzerinde durması kastıyla iş hayatına atılması, sosyolojik ve ekonomik felaketlere yol açar.

Boşanan kadının 300 gün (10 ay) geçmeden evlenmesi TMK 132. maddesine göre yasaktır. Doğum yaptığında süre kendiliğinden biter. Ayrıca eski eşile tekrar evlenmek istemesi veya gebe olmadığına ispatı halinde mahkeme izniyle evlenebilir. İslam dininde, boşanan kadınların gebe olmadıklarının kesinleştiği 3 hayız (adet) dönemi olan iddet süresince yeniden evlenmeleri haramdır. Kocasıyla 3 talak hakkı da kullanılarak boşanmış olması halinde tekrar hemen evlenmeleri de haramdır. TMK'da boşanan kadına konulan 300 gün süre yasağı uzun ve haksızdır! Yeniden evlenmeyi güçleştiren bu yasak makul olan 90-100 gün seviyelerine çekilmelidir.

Çeşitli nedenlerle boşanan kadınlar, zaten önceden çalışıyorlarsa yine çalışmaya devam edeceklerdir. Daha önce hiç çalışmayan bir kadının, sırf boşandığı için geçim korkusuyla çalışmaya zorlanması da bir zulümdür. Önemli ve toplumsal açıdan gerekli bir mesleği olmayan kadınların, boşanmaları halinde yaş ve sağlıkları elveriyorsa yeniden evlenmeye teşvik edilmeleri lazımdır.

Boşanan kadınların, yeniden evlenmek yerine çalışmaya itilmesinin sakıncaları pek çoktur. Öncelikle bu kadınların yanlarında çocukları da bulunuyorsa, büyük bir yük altına girmeleri, anneliklerini sağlıklı yapamaz hale gelmeleri söz konusudur. Çalışma saatlerinde çocuklarının bakımı ve eğitimi gibi yeni sorunlarla boğuşacaklardır.

Aktif cinsel hayatına ilk defa evlilikle başlayan kadınların, boşanma sonrası bu doğal ihtiyaçlarını helalinden ve güzellikle karşılayabilecekleri ortamlar ancak yeni evlilikleridir. Kadınlar cinsel dürtülerini ne kadar bastırmaya çalışsalar da psikolojik ve biyolojik açıdan bu yoksunluğu hissetmeleri kaçınılmazdır. Evli kadınların, kocalarından fiilen ayrı kalmak zorunda oldukları sürelerin dahi bir sınırı olmalıdır. İslam tarihine baktığımızda, Hz. Ömer'in evli erkeklerin 4 günde bir hanımlarına karşı kocalık vazifesini yapmaları ve sefere çıkan askerlerin de gidiş-dönüş dahil 4 aydan uzun süre ailelerinden uzak bırakılmamalarını emreden talimatları olmuştur. (Süyûtî, *Târîhu'l-ḥulefâ*, s. 129 / Diyanet Ansiklopedisi)

Boşanan kadınların yeniden evlenmek yerine çalışmaya teşvik edilmesi, ailede çocukların zarar görmesine, neslin bozulmasına, zina ve fuhşun artmasına neden olmaktadır. Ayrıca, sırf nafakanın kesilmemesi için gayri meşru nikâhsız birlikteliklerin de günümüzde çoğaldığı bilinmektedir.

TÜİK verilerine göre, şu anda Türkiye'de ana veya babası ayrı yaşayan çocuk sayısı yaklaşık 2 milyona dayanmıştır! Her 10 aileden birisinde ana veya baba tarafı eksik ev halkı bulunmaktadır. Boşanmış aile çocukları, en sık ve rahat istismar edilen, her türlü suça karışabilen veya mağduru olabilen kesimdir.

Çocuk velayetinin, gelişim ve duygusal nedenlerle genellikle annelere verilmesi de ayrı bir sorundur. Çocuk velayetini tek başına üstlenen kadınların hem çalışması hem de yeniden evlenmesi zorlaşmaktadır. Çocukların adeta bir kanadı kırılarak, boşanan anne veya babasından mahrum bırakılması da tafisi imkânsız travmalara neden olmaktadır. Çocukların, hem anne hem de baba tarafıyla nitelikli beraberlik yaşama hakları vardır. Bu hakları içine teyze, amca, dayı, dede gibi diğer yakınlarıyla birlikte olmaları da dahildir.

Önceliğimiz, aileleri daha yıkılmadan kurtarmak ve desteklemek olmalıdır. Boşanma davalarının nedenlerine bakıldığında son 20 yılda %94-98 oranlarında gezinen asıl sebebin **geçimsizlik** olduğu görülecektir. Aile dostu kanun ve kurumsal hizmetler ile bu oranları aşağılara çekmek mümkündür. Bunun için önce yasalarımızı ve kurumlarımızı feminizmin lanetli pençelerinden kurtarmamız gerekir.

Her şeye rağmen, en sevilmeyen meşru hak olarak boşanma gerçekleştiğinde ise, çiftlerin ilişkisini

çocuk gibi zorunlu nedenler dışında en kısa sürede kesmek gerekir. Nafakalar, makul tutarlarda toplu ödeme veya en fazla 1-2 yıl gibi kabul edilebilir sürelerde alınmalıdır. Boşanma sonrası yaşı ve sağlığı elveren kadınların, yeniden evlenmeleri için çeyiz veya nakit ikramiye gibi özel kamu teşvikleri verilmelidir. Israrla evlenmek istemeyenlerin kendi ailelerince bakım desteğine alınması, ailesi olmayan veya ailesi de aşırı muhtaç durumda bulunanların ise kamu sosyal yardım vakıflarınca desteklenmesi esas olmalıdır. Bu düzenlemeler toplumsal huzuru sağlayacağı gibi, istenmeyen şiddet olaylarını da azaltacaktır.

Erkeklere Yönelik Şiddete Dur Diyecek Yok mu?

Cinsel bölücülüğün, aile kurumuna saldırının, din ve kültür düşmanlığının kutsanmış parolası, “Kadına Karşı Şiddetle Mücadele” oldu! Bu deyim öyle bir hal aldı ki, aynı zorunlu resmi tören ritüelleri gibi, hemen her kesimden siyasetçilerin dilinden düşmeyen, küresel çaplı manevi insanlık savaşının asimetrik saldırıları için tartışılmaz bir gerekçesi haline geldi!

Kadına şiddet ifadesi, modern zamanların öne çıkan putlarından birisidir! Eskiden, putlar için düzenlenen tapınma ayinlerinde kurbanlar ve hediyeler sunulurdu. Kadına şiddet putunun değişmeyen kurbanları da erkekler, aile, İslam dini esasları, gelenekler, kültür vb. değerlerimizdir! Bu kurban verme ayinleri, önceleri küçük can yakmalarla başlamışken, artık idam ve uzuv kesme gibi telafi edilemeyen zararlı boyutlara taşınmıştır!

Daha önceki yazılarımda CEDAW, İstanbul Sözleşmesi, 6284 kanunu, TMK ve TCK gibi yasalarda aile kurumunun, dini ve kültürel değerlerin uğratıldığı zararları ve tehlikeleri ayrıntılı işlediğim için tekrara

girmek yerine, erkeklere yönelik şiddetin unsurlarına odaklanmak istiyorum.

Toplumsal cinsiyet eşitliği, bazılarının iddia ettiği gibi sadece kadın ve erkek rolleriyle sınırlı değildir. Sex, yani doğuştan gelen fiziksel cinsiyet kalıplarını kabul etmez. Gender, yani toplumsal cinsiyet rolleri sayesinde kadın, erkek veya DİĞER seçeneklere karşı açıklığı ve değiştirilebilmeyi esas görür. Yani fiziksel cinsiyet ayrımlarını ve bunlara yüklenen geleneksel rollerle birlikte yok sayarak, tercih edilebilen ve istenildiğinde değiştirilen cinsel yönelimin (sapkınlığın) her şubesine geçebilmeyi amaçlar. O yüzden, toplumsal cinsiyet eşitliğini veya adaletini savunuyorum diyen birisi, sadece kadınların veya erkeklerin geleneksel rollerine karşı çıkmakla kalmayıp, LGBTQ+ diye tanımlanan cinsel sapkınlık yelpazesindeki bütün çeşitleri de savunmuş ve meşru kabul etmiş olur! Toplumsal cinsiyet eşitliğinin, sadece kadına karşı şiddeti önleme amaçlı olduğunu savunanlar, heterojen erkek-kadın beraberliğine karşı çıkanlarla, erkeklik olgusuna sistematik saldıranlarla aynı safta buluşmuş olurlar. Erkeğe yönelik şiddetin unsurlarından birisi budur.

Herhangi bir olayda fedakarlık, yoğun çalışma ve ekonomik destek gerekiyorsa, erkeğin bütün modern ve geleneksel sorumluluklarını eksiksiz üstlenmesi istenir ve kanun kuvvetiyle uygulanır. Mesela evlilik öncesindeki hemen her masrafın, hediyeinin ve organizasyonun erkek tarafından yapılması veya finans sağlaması istenir. Evlilik töreninde takılan altınlar sorgusuz kadınındır. Evlilik süresince yapılacak harcamaların erkek tarafından karşılanması beklenir. Boşanma halinde çocukların nafakası ve eski eşe ömür boyu haraç niteliğindeki süresiz nafakayı da yine %99 oranında erkeklerin ödemesi sağlanır. Bundan kaçınırsa veya yapamazsa, benzer suçlarda verilmeyen tazyik hapsine mahkum edilir. Uzaklaştırılarak artık istenmediği evin giderlerini de ödemeye devam eder. Velayeti rızası olmadan alınan evladını, mahkemenin izin verdiği sınırlı saatlerde, görme hakkını gasp eden karşı tarafa (genelde kadın cephesi) devletin yaptırımını olmadığı için, tıpkı bir mal gibi haciz uygulanarak belki kavuşabilir. Bu çocuk haczinin bütün yükü babalara vurulur! Devletin maliyesi zorunlu harçla, görevli memurlar yevmiye bedeliyle, gariban babanın yükü olurlar. Bazen sırf parası yetmediği için aylarca çocuklarından mahrum kalırlarken, maruz bırakıldıkları ekonomik ve psikolojik şiddeti kimse önemsemez!

Her yıl otomatikçe bağlanan nafaka artırımı davaları, hiç bitmeyen boşanma dosyaları da avukatlar için bitip tükenmeyen bir rant kaynağıdır! Zaten hemen her aile davasında ya tam kusurlu ya da eşit kusurlu olsa bile ekonomik sömürünün değişmez kurbanı erkeklerdir. Yargıtay'ın içtihatlarına göre, kadının kocasını aldatmış olması, çocuklarının başkasından olması, kadının asgari ücretle bir yerde çalışması, sigortasız kayıt dışı çalışması, bir erkekle gayri meşru veya dini nikah altında beraber yaşaması, nafaka bağlanmasına veya almaya devam etmesine mani değildir! Sadece resmi nikahla evlilik yaparsa yoksulluk nafakası düşer. Nafaka ödemeye mahkum taraf olan erkeğin işsiz kalması, maaşının asgari ücret düzeyinde olması, başkasıyla evlenip çoluk çocuğa karışması, %100 görme engelli, sağır, dilsiz veya yatağa mahkum sakatlığının olması da ömür boyu nafaka ödeme borcunu kaldırmaz! Ödeyemezse üzerine kayıtlı olan neyi varsa; maaşına, malına, evine, arabasına haciz gelir, zorla tahsil edilir. Haczedilecek bir şey bulunamazsa 3 aydan başlayan tazyik hapsine gönderilir! Hapisteyken de borcu işletilmeye devam edilir. Pandemi sırasında, dünyanın kapandığı, işyerlerinin iflas ile dağıldığı günlerde bile aksatılmayan birer zulüm olmuştur, nafaka hacizleri ve hapis cezaları.

Bütün erkekler, 7 gün 24 saat cinsel şiddete maruz kalıyor! Sokakta, işyerinde, eğlence mekanlarında, çarşıda, pazarda, basında, TV'de, internette, her geçen gün şiddeti artan bir cinsel sömürüye maruz kalıyorlar. Araba lastiğinden dış fırçasına kadar, bütün ürünlerin reklamında değişmez unsurlardan birisidir kadın bedeni. Çıplaklık eskiden belli mekanlarda ve zamanlarda sınırlı bir hayat tarzı iken, şimdi hemen her yerde yatak odasından fırlamış gibi hoyratça bedenini sergileyen kadınların, cinsel şiddetine maruz kalıyoruz! Çıplaklık ve teşhircilikten kaçıp kurulabileceğimiz bir belde veya zaman kalmadı. Erkekler de gözünü kapatsın diyenler sadece kısmen haklıdır. Göz kapatmakla da bitmiyor işler. Günlük hayatta pis ve ağır olduğu için erkeklerin devam ettiği meslekler dışında, kadınların olmadığı bir iş kolu

kalmadı! Muhatap olmaya mecbursunuz. Tesettürlü kadınlar dahi yoğun bir makyaj ve kokulanma ile varlıklarını belli etmek için çırpınır hale geldiler. Ne çare ki, Allah erkekleri kadınlara karşı oldukça meyilli, ilgili ve muhtaç yaratmıştır. Kendisini bu imtihandan koruyabilecek bir babayiğit yok gibidir. Herkes Hz. Yusuf gibi olamaz ve Rabbi tarafından özel korunma imkanı bulamaz. Her an ve her yerde kendini gösterebilen teşhircilerin, kasıtlı tahrik ve taciz için davrananların, ticari pazarlama aracına dönüşen bedenlerin ve görüntülerin, zoraki muhatapı olan erkeklere karşı yapılan bu cinsel şiddet eylemlerini, yok sayabilir miyiz?

Geçmişten günümüze bütün AİLE Bakanlarının sadece kadınlardan seçilmesi, üstelik bunların da doğrudan feminist örgütlerin temsilcisi veya referanslısı olmaları, Aile Bakanlığında erkekler için herhangi bir bir idari yapının kurulmaması, Aile Bakanlığı teşkilatının ağırlıklı olarak kadınlardan meydana gelmesi, Aile Mahkemelerinde kadın hakimlerin daha fazla olması, Yargıtay'da aile mahkemelerine bakan dairelerin yine kadın egemenliğinde olması, TBMM'de kurulan Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu'nun (KEFEK) başkan dahil 22 üyesi kadinken, sadece 4 üyesinin erkek olması, erkeğe yönelik adli ve idari şiddetin ispatı değilse nedir?

Her yıl işlenen cinayetlerde %80-85 oranında erkeklerin öldürüldüğünü kayıtlar gösteriyor. Olayları toptan değerlendirmeden, sadece kadın cinayetlerini ön plana çıkarmak, kadına yönelik şiddetle mücadele için programlar yapmak, cinsel ayrımcılık ve bölücülük sayılmaz mı? Öldürülenler erkek olunca, önlemeye değer bulunmuyor mu? Erkeğe yönelik fiziksel şiddet için gizli bir teşvik kampanyası mı var? Öldürülen erkeklerin olaylarında rol alabilen veya azmettiren kadınların durumunu da araştırmak gerekmez mi? İnsana şiddete hayır diyerek, şiddetin bütün unsurlarına karşı temelden eğitim ve mücadele başlatmak, neden kimsenin aklına gelmiyor?

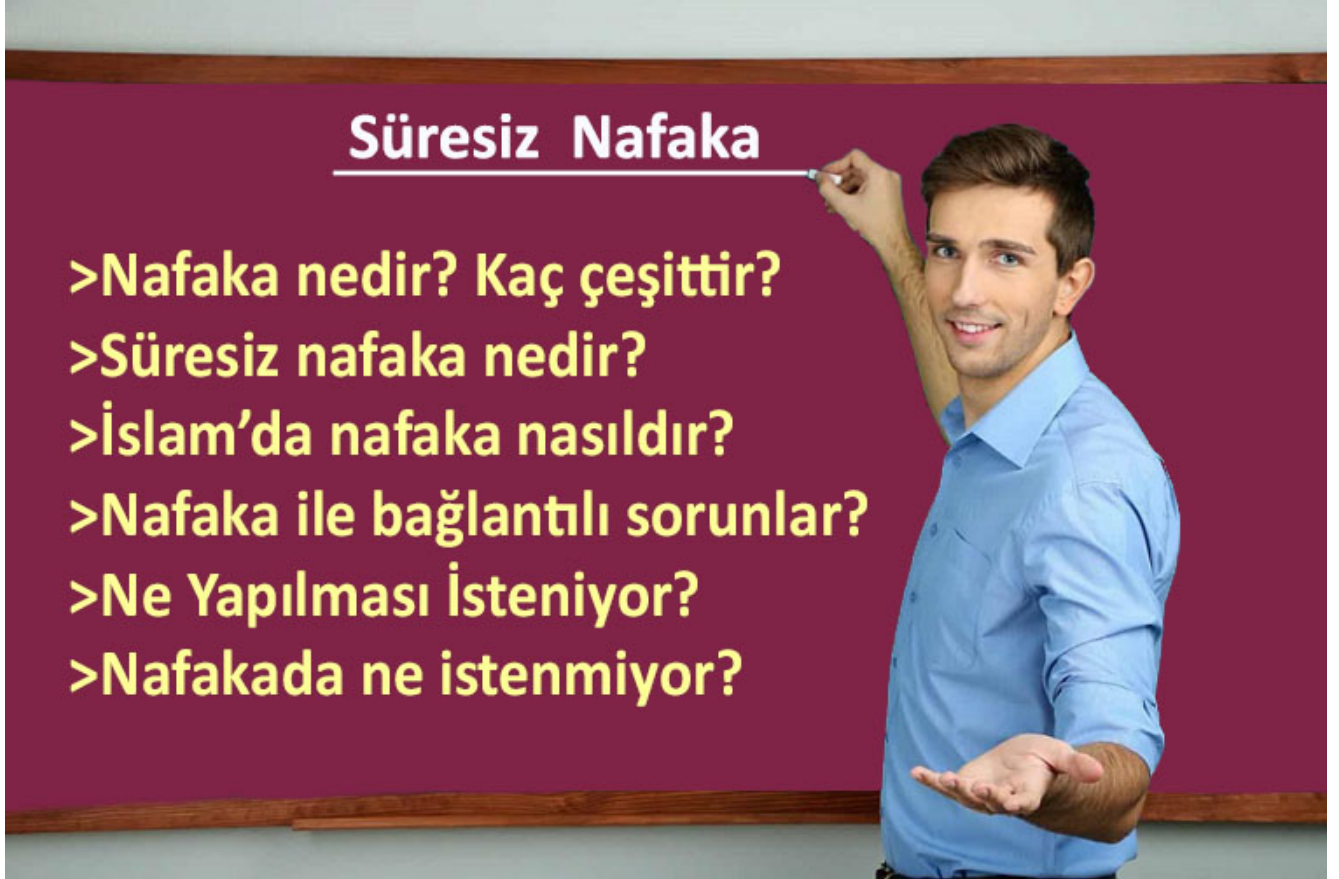
Sonuca bağlarsak, şiddetin cinsiyeti olmaz! Kadına yönelik pozitif ayrımcılık iddiasıyla adaletin terazisini bozanlar, büyük sosyal facialara zemin hazırladılar! Onlar sözde kadına ayrıcalık getirdikçe, daha fazla şiddet ve cinayet olayları yaşanmaya başladı. 2012'de çıkarılan 6284 yasasından sonraki cinayet ve şiddet sayıları, bu gerçeği yüzlerine çarpıyor! Hedefe, birilerine özel ayrıcalıklar tanımak değil, adaletin sağlam tesis edilmesi konulmalıdır. Adaletin kaynağı da sapkın ve batıl Avrupa değerler sistemi olamaz. Adalet sistemimiz; öz kültürümüze, kadim medeniyetimize ve inanç esaslarımıza dayalı olmalıdır. Evlilik sayısının düşmesine karşılık, boşanma sayılarının giderek yükselmesi de bu dengesizliğin bir sonucudur. Bütün iyileştirme ve destekleme çalışmalarına rağmen, eşine ve ailesine ısrarla zarar veren kadın veya erkek kim olursa olsun, en ağır ve caydırıcı yöntemlerle cezalandırılmalıdır. Haksızlık ve kasıtlı cinayet söz konusu olduğunda kısas, yani idam seçeneği uygulanabilmelidir. Adaletin bir yönü de suçu daha işlenmeden güçlü ceza sistemiyle caydırabilme etkisidir.

Aile son kalemizdir. Savaş meydanlarında bizleri yenemeyen düşmanlarımız, aile yapımızı çökerterek daha fazla zarara ve yıkıma götürmektedir. Erkekler, neredeyse evlilik kurumundan umudunu ve aile olma gayretini kaybetmek üzeredir. Korkarım ki, normal evlilik ve aile çatısı altında yaşayanlar bir gün azınlığa düşerse, geriye ne medeniyetimiz, ne de sonraki nesillere aktarılabilecek sağlıklı değerlerimiz kalmayacaktır!

Raydan çıkan adaleti ve sosyal düzeni tekrar yoluna kaymak için, "*erkeğe de şiddete hayır*" diyecek kahramanları bekliyoruz! Onların da yapacağı esas çalışma, "*insana şiddete hayır*" demek olacaktır. Gelin hep birlikte, "*insana ve canlılara şiddete hayır*" diyelim! Sadece kadına şiddete hayır derken, erkeğe şiddeti meşrulaştırmayalım!

Etkili ve yetkili olan büyüklerimize, bir Müslüman olarak toprağın bir de altı olduğunu, yaptıklarımızdan ve yapmamız gerekirken uzak durduklarımızdan mutlaka hesaba çekileceğimizi hatırlatmak istiyorum. Allah'a karşı duyduğunuz saygı, sevgi ve korkunun, feministlerden çok daha fazla olduğunu göstermenizin vakti daha gelmedi mi?

Bir Çırpıda #SüresizNafaka

Soru: Nafaka nedir? Kaç çeşittir?

Cevap: Bir insanın geçinebilmesi için gerekli asgari maddi miktara genel olarak nafaka denir. Türk Medeni Kanununda((TÜRK MEDENİ KANUNU)) 4 çeşit nafaka tanımlanmıştır.

1-Tedbir Nafakası: Madde 169- "Boşanma veya ayrılık davası açılınca hâkim, davanın devamı süresince gerekli olan, özellikle eşlerin barınmasına, geçimine, eşlerin mallarının yönetimine ve çocukların bakım ve korunmasına ilişkin geçici önlemleri re'sen alır."

2- Yoksulluk Nafakası: Madde 175- "Boşanma yüzünden yoksulluğa düşecek taraf, kusuru daha ağır olmamak koşuluyla geçimi için diğer taraftan malî gücü oranında süresiz olarak nafaka isteyebilir. Nafaka yükümlüsünün kusuru aranmaz." Yoksulluk nafakasının süresiz bağlanacağı hükmü, yürürlükten kaldırılmış bulunan 743 Sayılı eski Türk Medeni Kanununa ilk defa **1988** yılında eklenmiştir.

3- İştirak Nafakası: Madde 182 - " ... Velâyetin kullanılması kendisine verilmeyen eşin çocuk ile kişisel ilişkisinin düzenlenmesinde, çocuğun özellikle sağlık, eğitim ve ahlâk bakımından yararları esas tutulur. Bu eş, çocuğun bakım ve eğitim giderlerine gücü oranında katılmak zorundadır. ..."

4- Yardım Nafakası: Madde 364- "Herkes, yardım etmediği takdirde yoksulluğa düşecek olan üstsoyu ve altsoyu ile kardeşlerine nafaka vermekle yükümlüdür. Kardeşlerin nafaka yükümlülükleri, refah içinde bulunmalarına bağlıdır. Eş ile ana ve babanın bakım borçlarına ilişkin hükümler saklıdır."

Soru: Süresiz nafaka nedir?

Cevap: Boşanma davası açıldığında, Hakim re'sen veya taraflardan birinin talebini uygun görmesiyle dava bitene kadar geçim desteği olmak üzere Tedbir Nafakası tayin eder. Dava boşanma ile sonuçlanınca tedbir nafakası genellikle yoksulluk nafakasına çevrilir. 1988 yılına kadar yoksulluk nafakası en fazla 1 yıl bağlanabiliyordu. 1988'de kanun maddesine "süresiz" ifadesi eklenerek ucu açık, vadesi belli olmayan ödeme mahkumiyeti verilebilir oldu. Nafakanın süresiz olmasının doğal sınırı taraflardan birinin ölmesi, nafaka alan kişinin resmen evlenmesi veya yüksek maaşla bir işe girmesidir. Yargıtay'ın son kararlarında asgari ücretle çalışmanın nafakanın kesilmesine neden olamayacağı yer almıştır. Süresiz nafaka alanlar, her yıl nafaka artırım davaları açabilmekte, davayla ilgili her türlü masraf da nafaka ödeyene yüklenmektedir. Nafakasının kesilmesini istemeyen kişiler, sigortasız ve kayıt dışı çalışmakta, başka birisiyle evlenmek yerine resmi nikahsız dost hayatı yaşamaya devam etmektedir. Süresiz nafaka ödemek istemeyen tarafın nafaka iptal davası açarak meşru ve geçerli gerekçeler göstermesi gerekmektedir. Nafaka alanın başka biriyle yaşadığını veya bir işte çalıştığını ispat etmesi gerekir. Ancak gerekli bilgileri araştırması da kişisel bilgilerin gizliliği ile ilgili mevzuat yönünden suç sayıldığı için, kabul görmemektedir. Sonuç olarak, nafaka ödeyen kişi ölene kadar gittikçe artan bir borcu ödemeye mahkum edilmiş olur. Buna Süresiz Nafaka köleliği veya eziyeti diyoruz.

Soru: İslam'da nafaka nasıldır?

Cevap: İslam'da nafaka aslında evlilik içinde önemsenen bir husustur. Erkekler ev ahalisinin nafakasını temin etmekle sorumludur. Ahaliden kasıt karısı ve çocuklarıdır. Ayrıca evinde yaşayan anne-baba gibi büyükleri varsa onlara da bakmak zorundadır. Erkeğin karısına asgari kendi şartları içinde yedirme, giydirme ve barındırma sorumluluğu vardır. Karısı zengin de olsa, fakir de olsa bu sorumluluğu üzerinden kalkmaz. Bir kadının kocasının ölmesi halinde 4 ay 10 gün, boşanması halinde 3 ay 10 gün, hamileyse çocuğunu doğurana kadar başka bir erkekle evlenmesi haramdır yani caiz değildir. Bu zorunlu bekleme süresine **iddet** denilir. Kocasını ölmemişse, boşandığı kadının iddet süresi kadar nafakasını temin etmesi üzerine borçtur. İddet süresi dolunca, kadın artık hür ve başkasıyla evlenebilir durumda olduğundan, eski kocasının nafaka borcu da sona erer. Şayet çocukları varsa 7 yaşına gelene kadar erkeğin rızası ile boşandığı kadının yanında durabilir. Bu süre içinde çocukların nafakasını yani tüm masraflarını karşılamak yine erkeğin borcudur. Çocukların babanın velayetinde olması esastır. (https://webdosya.diyamet.gov.tr/DiyametAnasayfa/UserFiles/DiniBilgiler/ilmihal_cilt_2.pdf)

Soru: Nafaka ile bağlantılı sorunlar nelerdir?

Cevap:

- * Boşanma davası açıldığında, aldatan tarafta olsa tedbir nafakası bağlanıyor. Aldatılan eş, boşanmak istediği aldatan eşine bir de nafaka ödemeye mahkum ediliyor.
- * Süresiz nafaka borcu her yıl nafaka arttırım davalarıyla çoğaltılıyor. Bu mahkemelerin ortalama 3-4 Bin TL tutan masrafı da nafaka ödeyenin üzerine yıkılıyor.
- * Nafaka alan tarafın işe girmesi ve asgari ücretle çalışması bile nafakanın kesilmesine yeterli görülüyor.
- * Aldatılan taraf, başkasından peydah edilen çocukların iştirak nafakalarını da ödemeye mahkum ediliyor.
- * Nafaka borçlusunu ödeme güçlüğüne düştüğünde tazyik hapsine atılıyor. Hapiste geçirdiği sürede borcu işlemeye devam ediyor.
- * Süresiz nafaka mahkumu kişinin sosyal ve ekonomik durumu, sağlığı, yeniden yaptığı evliliğindeki eş ve çocuklarının hakları gözetilmiyor. Vadesi belli olmayan ömür boyu borç ile, 10 günlük evlilikten sonra dahi, 29 yıl süren ve devam eden nafaka mahkumiyeti verilebiliyor. Yatalak veya engelli taraflar nafaka ödemek zorunda bırakılıyor. Bazı vakalarda eski eşin nafakasını ödeyebilmek için 2. eş de çalışmak zorunda kalıyor.
- * Nafaka ödemeleri çocukların üzerinden tehdit amacıyla kullanılıyor. Nafakasını ödeyemeyen tarafa çocukları gösterilmiyor. Bazı durumlarda nafaka ödense bile art niyetle gösterilmediği için, ancak icra yolu ile çocuk görüşleri sağlanıyor. İcra yolu da nafaka ödeyeni ekonomik ve psikolojik yıpranmaya

maruz bırakıyor.

*Uzun süren boşanma davaları ve sonrasındaki nafaka zorlamaları, şiddet ve cinnet nedeni olabiliyor. Cinayet ve yaralamaya psikolojik ortam hazırlıyor.

Soru: Nafaka için ne yapılması isteniyor?

Cevap: Nafakayı etkileyen en önemli hususlardan birisi boşanma davalarının aşırı uzun sürmesidir. Uzun süren davalar tarafların özgürlüklerini kısıtlıyor, ekonomik zorluk yaşıyor, koparılamayan evlilik bağları yüzünden çatışma ve şiddet kaynağı oluşturuyor, kendi düzenlerini kurmalarını geciktiriyor, çocuk varsa onları da kötü yönde etkiliyor. Boşanma davalarında genellikle tedbir nafakasının bağlanması da ayrı bir külfet oluşturuyor. Yani, Türkiye’de evlenmek çok kolay ama boşanmak zor ve uzun sürüyor. Boşanma davalarında hedef süre sınırı konulması, taraflar arasında fiili ayrılık varsa, artık aynı evde yaşamıyorlarsa tedbir nafakasının bağlanması ancak, tedbir nafakasının da yoksulluk nafakası yerine sayılarak en çok 6 ay, hamilelik durumu varsa en çok 1 yıl süreli olması gerekir. Bu süreleri aşan her durumda nafaka ödeyen taraf mağdur edilmektedir. Meşru ve helal bir durum söz konusu değildir. Şayet bu süre dolduktan sonra nafaka alan tarafın ekonomik zorluğu devam ediyorsa TMK 364. maddesi işletilerek üstsoyu ve altsoyunun, yani aile ve akrabasının yardım nafakası ödemesi sağlanmalıdır. Onlar da yoksa veya ödeme zorluğu yaşıyorsa sosyal devletin devreye girerek mağdur tarafa iş, eğitim ve kendisi kazanana kadar maddi yardım desteği verilmelidir.

Soru: Nafakada ne istenmiyor?

Cevap: Tedbir nafakası ayrı, yoksulluk nafakası ayrı hesap edilmemelidir. Mahkemenin uzaması boşanan tarafların kusuru sayılamaz. Maddi külfeti de nafaka yükümlüsüne atılamaz. Fiili ayrılık var ise, tedbir+yoksulluk nafakası toplam 1 yılı geçmemelidir. Aldatan tarafa, her ne şekilde olursa olsun nafaka bağlanmamalı, çocukların velayeti verilmemelidir. İştirak nafakası paralı bakıcılığa dönüştürülmemeli, tarafların velayet gücünü silah olarak kullanması engellenmeli, velayeti elinde tutanın sorumluluk ve masrafları üstlenmesi esas olmalıdır. Şayet geçim zorluğu var ise, iştirak nafakasının arttırımı ile birlikte çocuklarla birlikte geçirilecek süre de arttırılmalıdır. Çocukların ana - baba hakları gözetilmelidir. Nafaka borcunu ödeyemeyen taraflara verilen tazyik hapsi cezası acilen iptal edilmeli, halen bu suç iddiasıyla hapiste tutulanlar salıverilmelidir.

Ercan ÖZÇELİK
@_ercanozcelik

Yoksulluk nafakasında ilk mahkemededen itibaren ödeme süresi sınırı sizce ne olmalıdır?

Normal 6 ay, Gebede 1 yıl	48%
Toplam 1 yıl	25%
Toplam 3 yıl	14%
Toplam 5 yıl	14%

231 oy · Kesin sonuçlar

ÖS 3:19 · 20 Kas 2019 · [Twitter Web App](#)

Yoksulluk Nafakasının Süresi Hakkında Twitter Anketi ve Sonuçları